

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Norske Felleskjøp, Felleskjøpet Rogaland Agder,

Strand Unikorn, Felleskjøpet Agri

21/6 2012

Høringsuttalelse- beredskapslagring av såkorn

Felleskjøpet Rogaland Agder SA, Strand Unikorn AS, Felleskjøpet Agri SA (heretter omtalt som såvareforretningene) og Norske Felleskjøp er positive til gjeninnføringen av et beredskapslager av sertifisert såkorn og betydningen dette har fått i Melding til Stortinget nr 9 (2011-2012) Landbruks- og matpolitikken. Såvareforretningene og Norske Felleskjøp mener det er viktig at merverdien som ligger i såkornproduksjon blir i det norske landbruket og på den måten bidrar til økt verdiskapning. De siste åra har importandelen på såkorn økt og kornprodusentene har måttet basere seg på såkorntilgangen i våre naboland. En beredskapsordning for såkorn gjør at såvareforretningene i år med god kvalitet og avling kan overlagre mer såkorn enn det som er forretningsmessig optimalt. Det vil i større grad sikre kornbonden tilgang på arter og sorter tilpassa norske forhold. Salg av sertifisert norskprodusert såkorn vil også bidra til større inntekter til foredling og bidra positivt i utviklingen av nye norske sorter.

For å sikre såkornberedskapen har vi følgende innspill til hva som bør inngå i omsetningsgrunnlaget og dermed på størrelsen av beredskapslageret. Såvareforretningene og Norske Felleskjøp vil be om at høstkorn også inngår i beredskapsordningen på lik linje med vårkorn.

Beregning av omsetningsgrunnlaget

Behovet for såkorn beregnes ut fra det totale kornarealet. Salget av sertifisert såkorn har vært relativt stabilt over flere år, men det er en tendens til at det selges mer sertifisert såkorn etter år med vanskelig innhøstingsforhold. Vanskelige innhøstingsforhold med mye nedbør fører i de fleste åra til begrensa høstkornarealer. Det gir i neste omgang økt behov for vårkorn. Såvareforretningene har i dialog med Statens Landbruksforvaltning i forbindelse med utarbeidelsen av ny forskrift om beredskapsordning gått inn for at beredskapslageret bør være i størrelsesorden 20 % av det som årlig selges som sertifisert såkorn. Et beredskapslager i størrelsesorden 20 % vil fange opp årlige svingninger i avlinger og kvalitetsvariasjoner. Dette kan såvareforretningene håndtere som et rullerende lager uten at kostnadene til beredskapslagring øker dramatisk. Ut fra de svingningene og kvalitetsutfordringene som har vært i kornavlingene de siste sesongene er det uheldig at man i høringsforslaget vil utelukke høstkornomsetningsgrunnlaget og følgelig begrense det totale beredskapslageret for såkorn fra

år til år. I høstkornomsetningen er det store variasjoner i salget. At høstkorn ikke tas med i omsetningsgrunnlaget vil dermed også føre til svingninger i størrelsen på beredskapslageret som ikke gjenspeiles i vårkornbehovet.

Høstkorn

Såvareforretningene og Norske Felleskjøp mener det bør gis tilskudd til beredskapslager av høstkorn. Høstkorn var tidligere omfattet av beredskapsordningen på såvarer. Med tanke på matsikkerhet og økt norsk kornproduksjon spiller høstkorn en betydningsfull rolle. I kornproduksjonen gir høstkorn høyere avling enn vårkorn i de fleste år. Det må legges til at tidsrommet hvor det er aktuelt å så høstkorn er begrensa og følgelig er salget av såkorn minimalt før forholdene tilsier at det er mulig å så høstkorn.

I høringsbrevet hevdes det at "såvare av høstkorn er lettere tilgjengelig for import". Dette forutsetter imidlertid at såvareforretningene er villige til å overlagre høstkorn, da man som forretning er avhengig av å få dette frakta til landet så tidlig at det er tilgjengelig innenfor den korte og usikre perioden det er mulig å så høstkorn. I tillegg må det være et mål at også verdiskapningen i såkorn til høstkorn tilfaller det norske produsentmiljøet. På grunn av at høstkorn totalt utgjør en mindre andel av omsetningen av sertifisert såkorn enn vårkornet anbefaler vi at et beredskapslager totalt kan bestå av maks 20 % høstkorn. Dette er på samme nivå som i den tidligere beredskapsordningen for såkorn.

Såvareforretningene vil også legge til at produksjon av såvarer til høstkorn krever en betydelig produksjonskapasitet når det skal produseres på høsten for utlevering samme år. For å begrense produksjonskostnadene er det i dag få anlegg for sertifisert såkorn. Ved at høstkornet må prioriteres i innhøstingstida reduseres muligheten til å ta i mot vårkorn direkte fra såkornprodusentene dersom det er behov for det. Ofte er det muligheten for nedtørking eller lagerplass som gjør at korn tiltenkt såkorn må leveres på et ordinært kornmottak. Ved å ha tilgjengelig overlageret høstkorn vil dette bidra til og øke produksjonen av vårkorn i høstesessongen.

Avkortning av beredskapslageret

Dersom ikke finansieringen sikres i jordbruksoppgjøret vil en reduksjon av satsene medføre urimelige store kostnader for såvareforretningen. Denne kostnaden vil medføre dyrere såkorn, og en kostnadsøkning for kornprodusentene. Vi mener det vil være hensiktsmessig å sikre at midlene avsatt til beredskapslager er overførbare, da det etter all sannsynlighet vil variere i hvilket kvantum som ligger i beredskapslager.

Konkrete forslag til endringer i høringsforslaget:

§ 1. Formål

Norske Felleskjøp og såvareforretningene foreslår å stryke om våren.

Ny ordlyd:

Formålet med forskriften er å bidra til tilstrekkelige forsyninger av såkorn ved å gi tilskudd til lagring av såkorn mellom kornsesonger.

§ 3. Beregning av tilskudd

Norske Felleskjøp og såvareforretningene foreslår at vårkorn erstattes med såkorn i første setning. I tillegg til at det legges til at “Andelen høstkorn i beredskapsordningen kan ikke overstige 20 % av beredskapslageret det søkes støtte til”

Ny ordlyd: Lagerbeholdning av sertifisert såkorn pr. 30. juni ut over 5 % av såvareforretningens gjennomsnittlige omsetning av vårkorn de siste tre kornsesonger inkl. søknadsåret er tilskuddsberettiget. Tilskudd utbetales likevel ikke for lager ut over 20 % av dette beregningsgrunnlaget. Andelen høstkorn i beredskapsordningen kan ikke overstige 20 % av beredskapslageret det søkes støtte til.

Tilskuddet beregnes med grunnlag i bestemmelser om satser fastsatt i eller i medhold av jordbruksavtalen.

Med hilsen

Jostein Fjeld
Strand Unikorn AS

Lars Fredrik Stuve
Norsk Felleskjøp

Jens Randby
Felleskjøpet Rogaland Agder SA

Arnfinn Sjøseth
Felleskjøpet Agri SA